

1. Milyen ruhadarabot viselnek a képeken látható nők?

1 pont

peposz

2. Mi a képeken látható ruhadarab neve?

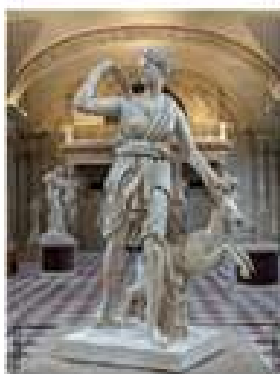
1 pont

- toga
- pallium
- exómisz
- khitón

3. Milyen ruhát viselnek a képeken látható nők és férfiak?

1 pont

khitón

4. Melyik kép ábrázolja a ruha összefogására használt kapcsot?

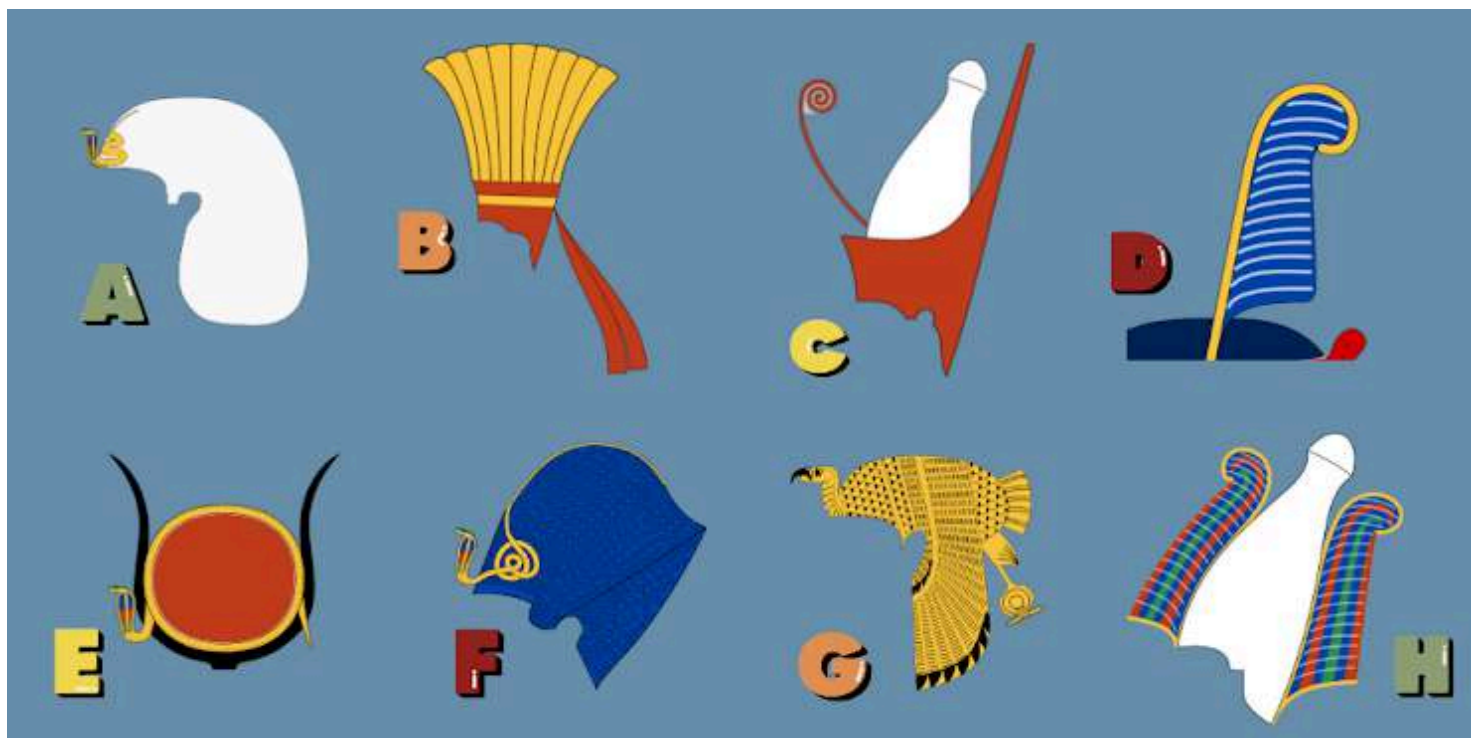
1 pont

- 1
- 2
- 3
- 4

5. Nézzétek meg ezeket az egyiptomi koronákat, majd jelöljétek a táblázatban, hogy **jellemzően** melyiket ábrázolták fáraók, királynék, illetve istenek fejdíszeként. Egy esetben több helyes válasz is van!

8 pont

	fáraó	királyné	isten/nő
A	☒	☐	☐
B	☐	☐	☒
C	☒	☐	☒
D	☐	☐	☒
E	☐	☐	☒
F	☒	☐	☐
G	☐	☒	☐
H	☐	☐	☒

Ez meg mi?

6. Mi került ebbe a tárgyba?

1 pont

- Olaj, hiszen világítottak vele.
- Saru, ahogy a formája is mutatja.
- Parfüm, amelyet elöl folyattak ki belőle.
- Levegő, ugyanis ez egy fúvós hangszer.

7. Mi látható a képen?

1 pont

- egyiptomi napóra maradványai
- római gabonatóró maradványai
- görög vízóra maradványai

8. Milyen célra használták a képeken látható tárgyat?

1 pont

ittak belőle

9. Mire **NEM** használták a képen látható tárgy típust? Több választ is megjelölhettek.

2 pont

olivaolaj tárolására

bor szállítására

építőanyag szállítására

színházi hangeffektus produkálására

temetkezésre

gabona szállítására

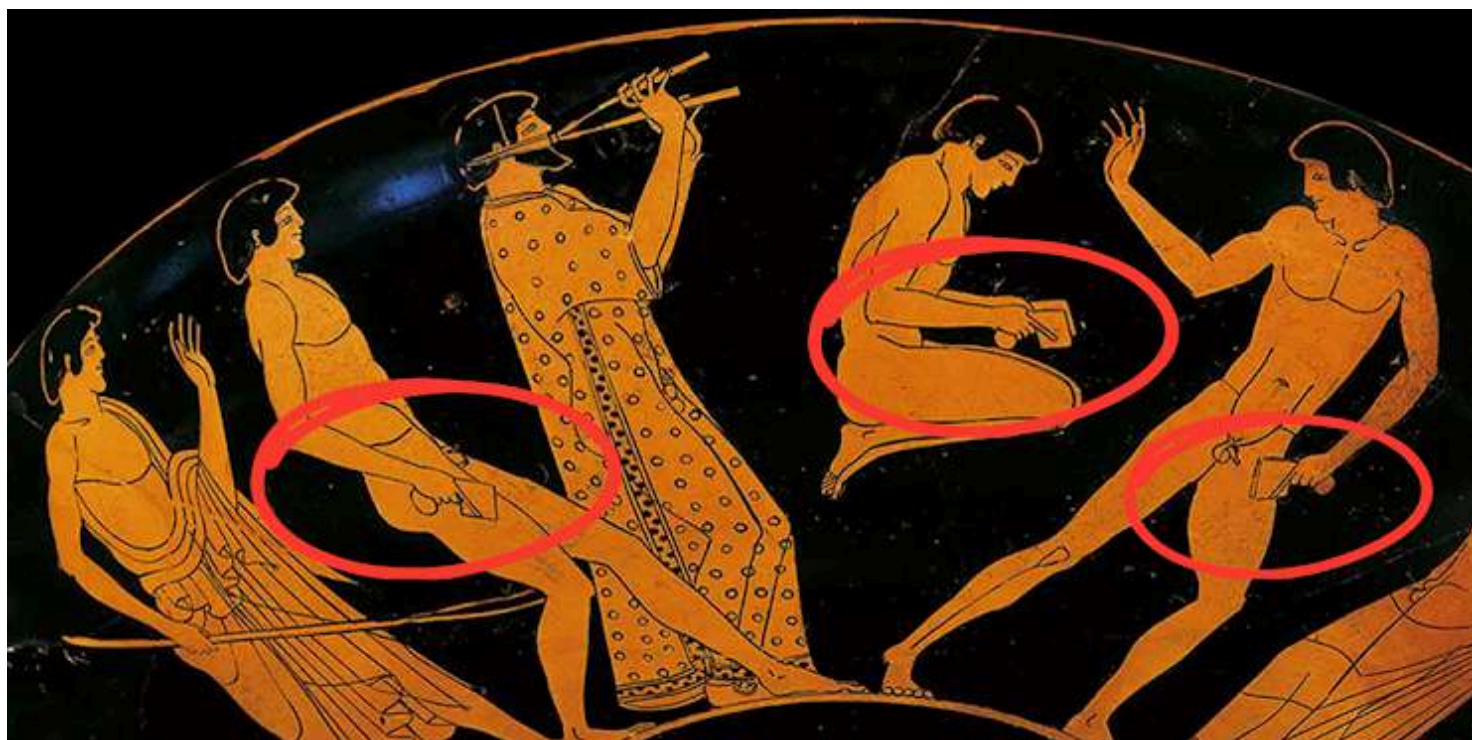
10. A képen egy athéni orvos síremléke látható. Mire használhatták a vizsgált beteg mellett jobbra látható tárgyat?

1 pont

11. Milyen sporteszközt tartanak a kezükben az atléták a vázaképen?

1 pont

ugrosúly

12. Mire használták a képen látható tárgyat?

1 pont

- tömjénfüstölésre
- tintatárolásra
- időmérésre
- kézmosásra

13. Az alábbi tárgyak közül melyik **NEM** szövőműhely tartozéka?

1 pont

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

14. Mire használták ezt a tárgyat?

1 pont

- a múmia agyának eltávolítására
- a szájmegnyitás szertartásához
- hajcsavaráshoz
- zenéléshez

Gyorsabban, magasabbra, erősebben!

15. A képeken az ókori pánhellén játékok helyszíneinek romjait látjátok. Melyik 5 pont
képhez melyik helynév tartozik?

	1	2	3	4	5
Olümpia	☐	☐	☐	☐	☒
Nemea	☐	☐	☐	☒	☐
Iszthmia	☐	☐	☒	☐	☐
Delphoi	☐	☒	☐	☐	☐
egyik sem	☒	☐	☐	☐	☐

16. Miből készült a győztesek koszorúja az egyes helyszíneken? Van, ahol több válasz is helyes. 4 pont

1

2

3

4

5

Olümpia

Nemea

Izthmia

Delphoi

17. Mely sportág zajlott Olümpia ezen helyszínén?

1 pont

1

2

3

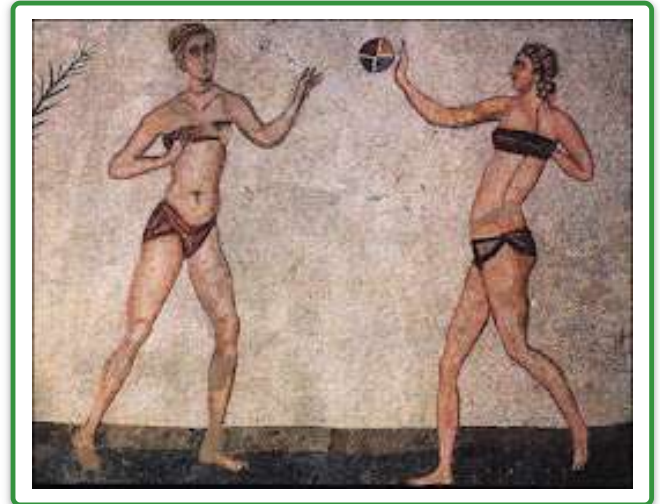
4

18. Melyik ábrázolás **NEM** köthető az antik görög versenyjátékokhoz?

1 pont

1

2

3

4

5

19. Melyik kijelentés a helyes?

1 pont

- Héraklész, miután elvégezte tizedik munkáját, versenyfutást rendezett négy testvérével, majd a helyszínen megalapította az olümpiai játékokat. A versenyeket ötévente rendezték meg, mert Héraklészék öten voltak testvérek.
- Héraklész, miután elvégezte ötödik munkáját, birkózást rendezett négy testvérével, majd a helyszínen megalapította az olümpiai játékokat. A versenyeket ötévente rendezték meg, mert Héraklészék öten voltak testvérek.
- Héraklész, miután elvégezte ötödik munkáját, versenyfutást rendezett négy testvérével, majd a helyszínen megalapította az olümpiai játékokat. A versenyeket négyévente rendezték meg, Héraklész négy testvére emlékére.
- Pelopsz, miután elvégezte ötödik munkáját, versenyfutást rendezett négy testvérével, majd a helyszínen megalapította az olümpiai játékokat. A versenyeket ötévente rendezték meg, mert Héraklészék öten voltak testvérek.
- Héraklész, miután elvégezte ötödik munkáját, versenyfutást rendezett négy testvérével, majd a helyszínen megalapította a nemeai játékokat. A versenyeket négyévente rendezték meg, Héraklész négy testvére emlékére.

20. A Kr. e. 5. században épült olümpiai Zeusz-templom keleti oldalán egy másik alapítástörténetet faragtak meg a szobrászok. Melyik betű kit jelöl a mítoszból?

3 pont

1 2 3

1

2

3

Pelopsz

Zeusz

Oinomaosz

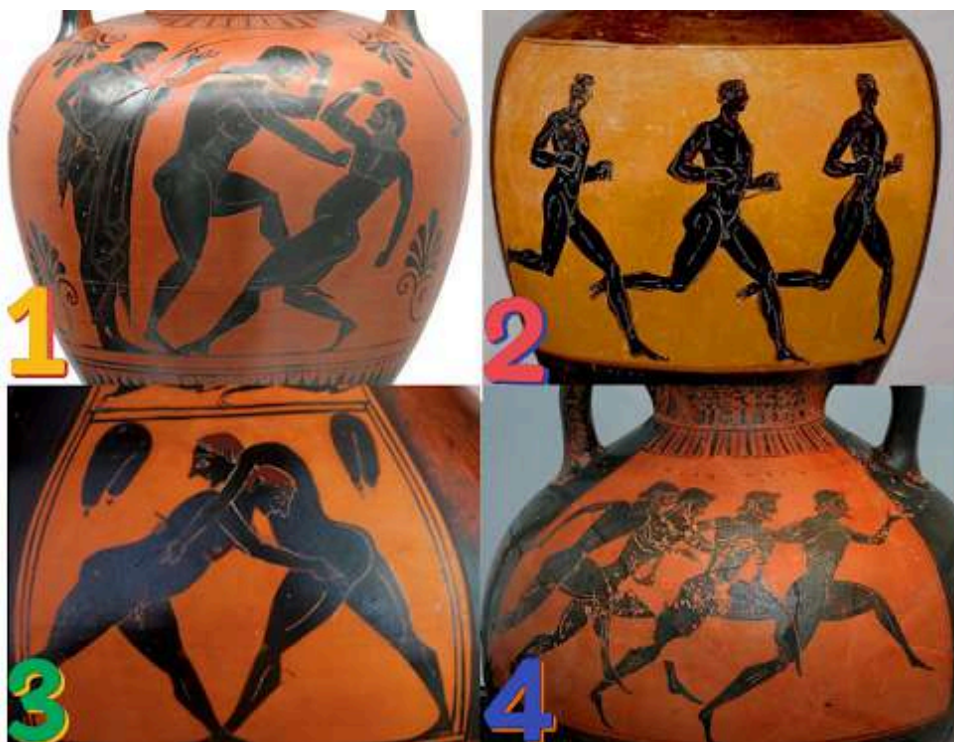
21. Melyik olümpiai versenyszám nem létezett az ókorban?

1 pont

- diaulosz
- pentathlon
- tethrippon
- hippotoxia
- pankration
- kalpé

22. Párosítsátok a képeket a hozzájuk tartozó versenyszámokkal!

4 pont

1

2

3

4

dolikhosz

sztaion

püx

palé

23. Melyik idézet nem egy ókori szerzőtől származik?

1 pont

- „Győzni szeretnél Olümpiában? Istenemre mondom, én is, mert nagyon szép dolog. De vizsgálj meg a feltételeit és a következményeit, és csak azután fogj a kivitelhez. Fegyelmezetten kell élned, étrend szerint kell táplálkoznod, tartózkodnod kell a süteményektől, előírás szerint kell edzened magad a megállapított órában, akár hőség van, akár hideg. Nem szabad hideg vizet, vagy alkalomadtán bort innod. Egyszóval úgy kell engedelmeskedned az edződnek, mint az orvosnak. Azután ki kell állnod a versenyre, megtörténhetik, hogy megrántod a kezed, kifecamítod a bokád, és rengeteg port kell nyelned. Megeshetik, hogy közben meg is ostoroznak, és a végén mindennek a tetejébe még le is győznek.”
- „Agisz, midőn némelyek az éliszieteket magasztalták, hogy az olümpiai játékaikat szépen és igazságosan rendezték, ezt a megjegyzést tette: Ugyan, de nagy dolog is az, hogy az éliszietek öt év alatt egy napig igazságosak!”
- „Mikor a földek békére lettek, és az istenek figyelmét már nem vonták el háborúk, olyat kívántak a férfiak, ami erősebb a kardnál és gyorsabb a lovaknál: a tisztesség próbáját. Így hívta össze Pelopsz, a híres hős, a görög városokat, hogy minden férfi és fiú, aki bátor szívvel küzd, megmutassa erejét a napfény alatt. Az első versenyeket a hegyek köré építették, és a győztesek nemcsak a koszorút kapták, hanem a saját neveiket, hogy örökké emlékezzenek rájuk a halandók és az istenek.”

24. Milyen műfajú költemény szolt az aiginai Deiniasz futóversenyző győzelméről?

1 pont

- eposz
- epinikion
- epigramma
- elégia

25. A két pénzérmén az éves termés római istennőjét, Annonát ábrázolták. Azonosítsd, mit jelképeznek a számmal jelölt attribútumok a képeken!

4 pont

1

2

3

4

5

a termés
szállítási
útvonala

a termés bőség
és az ebből
származó jólét

a termés
mérése,
elosztása

a legfontosabb
termény

26. Tedd növekvő sorrendbe a gabonaméréshez használatos római űrmértékeket!

5 pont

	1.	2.	3.	4.	5.
sextarius	☐	☐	☒	☐	☐
quartarius	☒	☐	☐	☐	☐
modius	☐	☐	☐	☐	☒
semimodius	☐	☐	☐	☒	☐
cotyla	☐	☒	☐	☐	☐

27. Jelöljétek be az **IGAZ** állításokat!

4 pont

- A római köztársaság első évszázadaiban nem sütöttek kovászos kenyeret.
- A császárkorban léteztek dagasztószerkezetek.
- A búzából készült kenyér volt a legolcsóbb.
- A császárkorban hivatásos pékek dolgoztak.
- A kenyérsütést soha nem bízták rabszolgákra.
- Egy sikeres pék jó eséllyel indulhatott politikai pályán.

28. Rómában az egyik népszerű kenyérforma a *panis quadratus* volt. Miért hívták így?

1 pont

- Mert négyzet alakú volt.
- Mert négy részre volt felosztva.
- Mert négy vágással osztották fel nyolc részre.
- Mert négyszer négy uncia volt a mérete.

29. Melyik állítás **HELYES**?

1 pont

- A római kocsiversenyek helyszíne a hippodrom volt, ahol a versenyzőknek hét kört, azaz kb. egy 10,5 km-es távot kellett megtenniük az óramutató járásával ellentétes irányban haladva, mert a fogathajtók jobbkezesek voltak.
- A római kocsiversenyek helyszíne a circus volt, ahol a versenyzőknek öt kört, azaz kb. egy 10,5 km-es távot kellett megtenniük az óramutató járásával ellentétes irányban haladva, mert a fogathajtók jobbkezesek voltak.
- A római kocsiversenyek helyszíne a circus volt, ahol a versenyzőknek hét kört, azaz kb. egy 10,5 km-es távot kellett megtenniük az óramutató járásával megegyező irányban haladva, mert a fogathajtók jobbkezesek voltak.
- A római kocsiversenyek helyszíne a circus volt, ahol a versenyzőknek hét kört, azaz kb. egy 8,5 km-es távot kellett megtenniük az óramutató járásával ellentétes irányban haladva, mert a fogathajtók jobbkezesek voltak.
- A római kocsiversenyek helyszíne a circus volt, ahol a versenyzőknek hét kört, azaz kb. egy 10,5 km-es távot kellett megtenniük az óramutató járásával ellentétes irányban haladva, mert a fogathajtók jobbkezesek voltak.
- A római kocsiversenyek helyszíne a circus volt, ahol a versenyzőknek hét kört, azaz kb. egy 10,5 km-es távot kellett megtenniük az óramutató járásával ellentétes irányban haladva, mert a fogathajtók balkezesek voltak.

a győztes

nézők

nezok

31. Melyik ábrázoláson **NEM** kocsiverseny résztvevője látható?

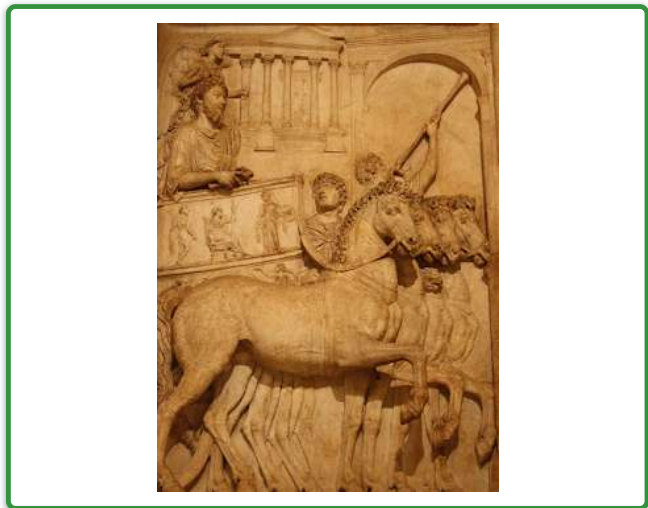
1 pont

1

2

3

4

5

6

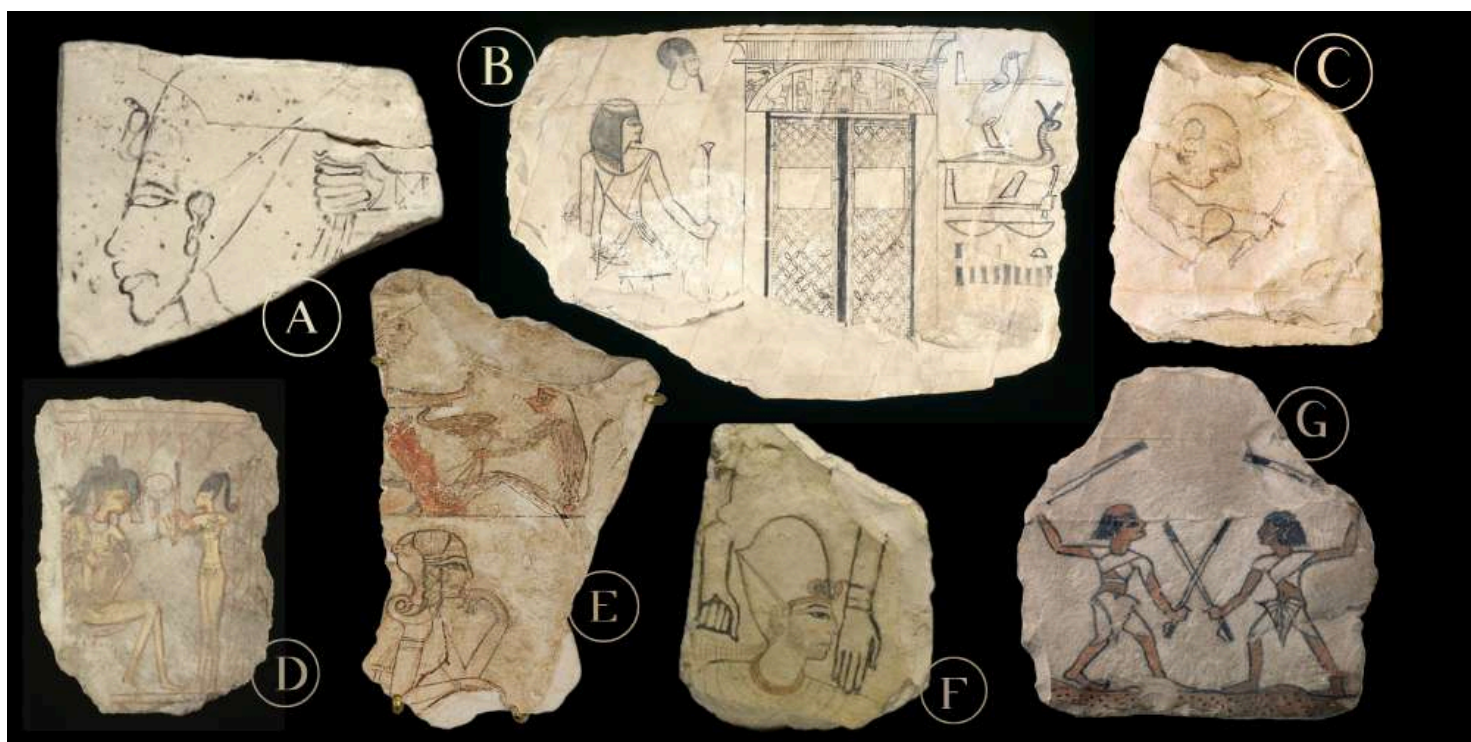
32. Az egyiptomi kézművesek kis mészkődarabkára készítettek vázlatokat nagyobb ábrázolásaikhoz, és a mindennapi élet jeleneteit is ilyen kődarabkákon örökítették meg.

1 pont

Mi ezeknek a töredékeknek a görög eredetű neve?

osztrakon

Olvassátok el az állításokat és írjátok alá annak (vagy azoknak) a töredék(ek)nek a betűjelét, amely(ek)re vonatkoznak. Több betűt abc-sorrendben, szóköz és vessző nélkül írjatok egymás mellé!

33. Kézművest ábrázol munka közben.

1 pont

C

34. Felirat is látható rajta.

1 pont

B

35. Fáraót örökít meg.

1 pont

AF

36. Valószínűleg állatmese illusztrációját őrzi.

1 pont

E

37. Gyermek látható rajta.

1 pont

DE

38. Több, egymástól független jelenet vagy jelenetrészlet látható rajta.

1 pont

ABEF

39. Az ábrázoláson látszik, hogy a helyszín a sivatag.

1 pont

G

40. Épületrészlet látható rajta.

1 pont

BD

41. Vázlatos feljegyzések nem mindig kődarabokra kerültek. Mi az alábbi tárgyak anyaga?

1 pont

kerámia

42. Melyik töredéken milyen írás szerepel? Ami egyikre sem igaz, kapjon X-et!

7 pont

	1	2	3	4	5	X
hieroglif	☐	☐	☐	☐	☐	☒
görög	☐	☐	☒	☐	☐	☐
kopt	☐	☒	☐	☐	☐	☐
arámi	☒	☐	☐	☐	☐	☐
démotikus	☐	☐	☐	☐	☒	☐
latin	☐	☐	☐	☐	☐	☒
hieratikus	☐	☐	☐	☒	☐	☐

Tűz, tűz!

43. A római birodalomban gyakran fordultak elő tüzesetek, tűzvészek. Az alábbi 5 pont eszközök közül melyek tartoztak a tűzoltók kelléktárába?

- vödör
- szivattyú
- poroltó
- pokróc
- tűzcsap
- létra
- bárd
- tömlő

44. Milyen anyagokkal oltottak tüzet a tűzoltók az ókori Rómában?

3 pont

- víz
- hab
- por
- ecet
- szén-dioxid
- rongy

45. A római birodalomban volt szervezett tűzoltás, de az idők során változott, hogy kikre bízta rá. Párosítsd a tűzoltásért felelősök megnevezését az évszázaddal!

4 pont

Kr. e. 4. század

Kr. e. 2. század

Kr. u. 1. század

Kr. u. 4. század

tresviri capitales

collegium
fabrorum

vigiles

tresviri nocturni

46. Ókori források szerint a tűzoltók olykor kőhajító gépekkel is fel voltak szerelve. Mire használták ezeket?

1 pont

- Vizes rongyokat lőttek be az égő házba.
- Lerombolták az égő ház körüli épületeket.
- Tűzoltókat juttattak fel magasabb emeletekre, tetőkre.
- Porral oltó eszközöket juttattak az égő épületekbe.

47. Egy római szerző műve egy "téves riasztással" végződik: a hangosan zengő kürtök miatt a közelben tartózkodó tűzoltók csákányokkal és vödrökkel betörnek a házba. A vendégek a nagy felfordulást kihasználva titkon kilopóznak az épületből. Ki a mű szerzője? 1 pont

Petronius

48. Iuvenalis, a császárkori római költő egyik művében a városban az emberre leselkedő veszélyek között a tűzvészeket is említi. Arról ír, milyen nagy bajban van az, aki magasabban lévő emeleteken lakik: a szomszédja már rég menekül, amikor ő még nem tud a vészről. A "szomszédot" azonban ezekben a sorokban egy mitológiai név helyettesíti: a görög mitológia leghíresebb tűzvészének egyik áldozata, aki a küszöbön álló baj metaforájává vált az ókori irodalomban. Hogy hívják őt? 1 pont

Ukalegon

Hányadika van ma?

49. Állítsátok időrendbe az alábbi állításokat a római naptári év alapján! Az 1. jelölje a legkorábbit!

4 pont

1.

2.

3.

4.

Boldog születésnapot kívánnak az Örök Városnak!

Megemlékeznek arról, hogy Cybele megérkezett Rómába.

Hangosan úgy kiáltanak: „Io Saturnalia!”

Szertartás kezdődik a barlangnál, ahol Romulust és Remust megtalálta egy farkas.

50. Melyek voltak (a mi fogalmaink szerint) nyári hónapok nevei Athénban?

2 pont

- Hekatombaión
- Boédromión
- Anthesztérión
- Munükhión
- Szkirophorión
- Gamélión

51. Társítsd az alábbi görög neveket magyar megfelelőjükkel!

4 pont

	névadó ünnep	kancsók ünnepe	gyászünnep	nászének
epithalamion	☐	☐	☐	☒
amphidromia	☒	☐	☐	☐
hüdrophoria	☐	☐	☒	☐
khoesz	☐	☒	☐	☐

52. Melyik esemény zajlott legkésőbb az athéni agorán?

1 pont

- Pál apostol az Areioszpagoszon prédikál.
- Szimón cipésműhelyet nyit.
- Pantainosz közkönyvtárat nyit.
- Megépül Héphaisztosz temploma.

53. Melyik esemény zajlott legkorábban a Forum Romanumon?

1 pont

- Elkészül az a diadalív, amelyen hétágú gyertyatartó is látható.
- Leég az az épület, amelyet Augustus később Caesar unokáiról nevezett el.
- Megépül az a kör alakú templom, amelyben örök tüzet őriztek.
- Felépül az a templom, amely egy császár és felesége nevét viseli.

Pénzügyi kérdések

54. Társítsd a képeken látható pénzerméket népekhez, városokhoz!

6 pont

	1	2	3	4	5	6
aiginai	☐	☐	☐	☒	☐	☐
korinthoszi	☒	☐	☐	☐	☐	☐
athéni	☐	☐	☐	☐	☒	☐
lüdiai	☐	☒	☐	☐	☐	☐
kelta	☐	☐	☐	☐	☐	☒
makedón	☐	☐	☒	☐	☐	☐

55. A "monetáris" szavunk, éppúgy, mint az angol "money" latin eredetű: a Moneta névből származik. Mi a modern szavak és a latin név közti összefüggés? 1 pont

- Moneta a görög Mnémoszüné, az Emlékezet istennőjének megfelelője, és a pénzt azért róla nevezték el, mert az csak szimbólum, ami emlékeztet az értékre, amit képvisel.
- Moneta Juno istennő mellékneve, aki Juppiter feleségeként Róma háztartására, így pénzügyeire is felügyelt.
- Moneta Juno istennő mellékneve, akinek templomában működött a római állam pénzverdéje.
- A Moneta a latin 'monere' "figyelmeztet, int" jelentésű igéből származik, és a pénzt annak veszélyessége miatt nevezték el így.

56. A képen egy ókori római pénzérme két oldala látható. Mi árulja el rajta, hogy ez egy denarius? 1 pont

X betű

57. Ugyanez a jel (amelyik a denarius jele) mit mond arról, hány as-t ér ez a pénz?

1 pont

10

58. Ebből arra is lehet következtetni, mikor verték:

1 pont

- Kr. e. 211 előtt
- Kr. e. 211–140 között
- Kr. e. 140–Kr. u. 238 között
- Kr. u. 238–390 között

59. Miből készült?

1 pont

- ezüst
- bronz
- arany
- réz

60. A Kr. u. 1. században egy munkás napi bére 1 denarius volt, amiből kb. 4 liter bort lehetett venni. Kr. u. 301-ben kb. fél liter bor 8 denariusba került. Mi lehetett az oka az érték megváltozásának?

2 pont

- infláció
- a denarius fém-összetételének változása
- a bortermelés visszaszorulása
- a denarius állami leértékelése
- a bor iránt megnövekvő külföldi kereslet

Szalad az idő

61. A képen látható pompeji mozaikon egy időmérő eszköz is látható. Mi az?

1 pont

napóra

62. Ugyanazon elven működik a képen látható eszköz (11,6 cm magas), csak éppen hordozható. Hol került elő?

1 pont

63. Számolj! Ha egy római azt mondta egy február végi napon, hogy 6 órakor érkezik, ez kb. milyen időpontnak felel meg a mi óráink szerint?

1 pont

negyed 1

64. A képen egy olyan épület részlete látható, amelyik az időbeli és térbeli tájékozódást is segítette. A szárnyas alak az egyik égtájat reprezentálja. Ki ő?

1 pont

- az északi szél
- a déli szél
- a délnyugati szél
- az északnyugati szél

65. Minek a segítségével lehetett az időt megtudni az épületen/-ben? Több választ is megjelölhettek.

2 pont

- óramutatók
- forgó figurák
- napórák
- jelző harangok
- vízóra

66. A latinban használtak egy kifejezést: "vízórát adni". Milyen jelentésben?

1 pont

- gazdagon megajándékozni valakit
- bekötni a vízvezetéket egy házba
- engedélyt adni a felszólalásra (ülésen, bíróságon)
- figyelmeztetni valakit a lassúságára

Mestersége címere: címadás

Kíváncsiak voltunk arra, milyen kreatívan dolgozik a mesterséges intelligencia, ezért megkértük, adjon tréfás címet a következő ábrázolásoknak. Gondolkodjatok el a chatGPT fantáziadús és modern megoldásain, majd válaszoljatok a kapcsolódó kérdésekre!

Az AI szerint: „Amikor a pókhálózás túlnő rajtad XD”

67. Válasszátok ki a címmel kapcsolatos **IGAZ** állítást!

1 pont

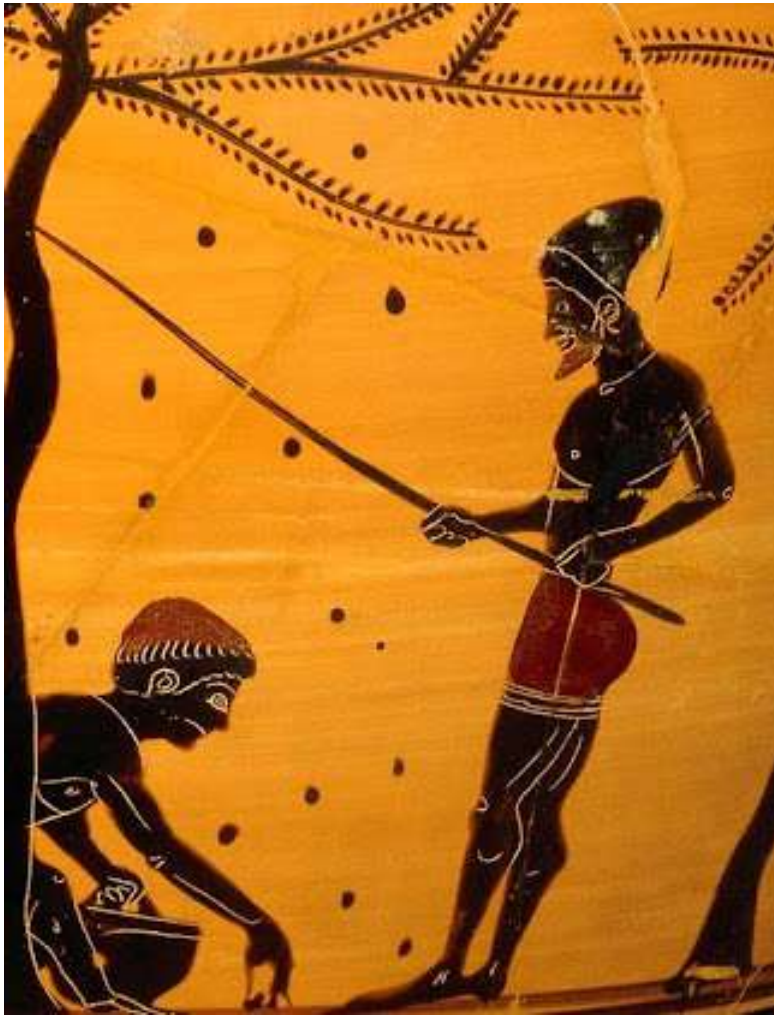
- A címadás találó, mert a képen látható tevékenység egy olyan mitikus nőalakhoz köthető, aki pókká változott.
- A képen látható nőalak valóban takarít, a helyszín a gūnaikeion.
- A nőalak igazából egy ritkán ábrázolt, nagyméretű lürán játszik, amely a hárfa elődje.

68. Mely istennő(k) "szakterületéhez" tartozik ez a jelenet?

1 pont

- Pallasz Athéné
- Héra
- a Múzsák

Az AI szerint: „Amikor égből pottyan a túlóra..”

69. Válasszátok ki a címmel kapcsolatos **IGAZ** állítást!

1 pont

- A jelenet rabszolgákat ábrázol, a címadás a rendkívül rossz munkakörülményekre utal: esőben, szélben, hőségben is dolgozniuk kellett.
- A címadás valóban nehéz fizikai munkára utal, de az ég helyett fáról esik le éppen a betakarítandó termés.
- A címadás téves, hiszen egy mitikus történet ábrázolását látjuk: Zeusz kőzáporral büntette a vaskorszak halandóit.

70. Miért sötét a színe az ábrázolt alakoknak?

1 pont

- Mert az edény feketealakos díszítéssel készült.
- Mert a jelenet aithiopszokat ábrázol.
- Mert a vázafestő így jelezte, hogy a kövekből lesznek az emberek.

Az AI szerint: „Sárkánycseppek – csak bátraknak!”

71. Válasszátok ki a címadással kapcsolatos **IGAZ** állítást!

1 pont

- Logikus a cím, hiszen az edényben gyűlő víz egy sárkányfej alakú vízköpőből csorog le.
- A sárkány utalás az aranygyapjú megszerzésére: a vízfolyam felé nyúló kéz Médeiáé, aki éppen varázslatra készül.
- Ezúttal túl kreatívnak bizonyult az AI, hiszen a jelenet helyszíne egy közkút, ahonnan majd vizet hoznak el.

72. Milyen típusú edény látható odalent?

1 pont

- hüdria: a kétoldalt formázott füleken kívül a harmadik a súlyos edény megemelését segítette
- szállító amphora: nagyméretű és jól látható a fedele
- kratér: a varázsszer nem tette tönkre a keverőedény anyagát

73. Az alábbi állítások azokra a tárgyakra vonatkoznak, amelyeken az ábrázolások láthatóak. Válasszátok ki a **KETTŐ HAMIS** állítást!

2 pont

- Mindhárom tárgy terrakotta edény.
- Egyik sem a vörösalakos díszítés példája.
- Mindhárom tárgy római mester munkája.
- Mindhárom tárgy magyarországi múzeumban látható.
- Mindhárom tárgy a Krisztus előtti századokban készült.

Törvény/tisztelet

Az alábbi egyiptomi intelemből hiányzik az igék többsége. Keressétek meg, melyiknek hol lenne a helye és jelöljétek a táblázatban. Aminek nem találjátok a helyét, az kapjon X-et!

74. Tartsd be a törvényeket, míg csak élsz e földön. ... (A) azokat, akik sírnak; ne bánts meg az özvegyeket; (B) az embereket arról a helyről, amelybe az apja juttatta; (C) a nagyokat feladataik végzésében. ... (D) hibásan; ... (E) azokat, akik nem fontosak a számodra; csak igazságosan ... (F) botütésre vagy elzárásra, s akkor az ország ismét talpra áll. 8 pont

	A	B	C	D	E	F	X
ne túrd ki	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
büntess	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
ne ítélezzél	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
ne nevesd ki	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
ne akadályozd	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
vigasztald	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ne vedd semmibe	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
ne beszélj	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

75. Egyiptomban a törvényt és a világ rendjét egy istennő személyesítette meg. 1 pont
Ki volt ő?

- Ízisz
- Maát
- Hathor

76. Melyik kép ábrázolja ezt az istennőt?

1 pont

- A
- B
- C

77. Az istennő neve gyakran a fáraók trónra lépésekor felvett uralkodói nevében 2 pont is megjelent. Jelöljétek azokat az egyiptomi fáraókat, akiknek a trónneve az istennőt is magában foglalja! (A listában a fáraók születési nevét adjuk meg.)

III. Amenhotep

Tutankhaton

II. Ramszesz

Khufu

I. Szeszósztrisz

Korszakos munkák

Olvassátok el az alábbi részletet Hésziodosz egyik művéből, majd válaszoljatok a kapcsolódó kérdésekre!

„Emberi nemzetséget először fényes aranyból készítették az istenek, ők, az Olümposzon élők. Akkor még mindenki fölött Kronosz égi király volt, s könnyű szívvel, akárcsak az istenek, élt a halandó, távol a bajtól, távol a jajtól, még az öregség sem járt köztük, mindvégig duzzadt az erőtlől karjuk s lábuk, a kórság még nem törte meg őket; mint lágy álom jött a halál rájuk, s amíg éltek, csak jóban volt részük; a föld meghozta magától bő termését és dolgozni merő gyönyörűség volt, sok jó közepette, a dús legelőn legelészett nyájuk, s kedvelték az olümposzi boldogok őket.”

78. Válasszátok ki a **HAMIS** állítást!

1 pont

- Az arany nemzedék születésekor Zeusz apja volt a király.
- Tagjai nem öregedtek meg.
- A gyümölcsök és zöldségek maguktól termettek.
- A „boldog olümposziak” megjelölés az arany nemzetség tagjaira vonatkozik.

79. Keressétek meg, honnan, melyik műből való az idézet, majd jelöljétek ki a **HAMIS** állítást!

1 pont

- A részlet egy tankölteményből való.
- Címe görögül: Georgika.
- Hexameteres sorai vannak.
- A mű a Múzsák megszólításával kezdődik.

80. Az idézett részlet további nemzetségek leírásával folytatódik. Keressétek meg, melyik halandó generáció szülöttjének vallja magát a mű szerzője?

1 pont

- harmadik
- negyedik
- ötödik

81. A világkorszakokról Ovidius *Átváltozások* című művének első könyvében is olvashattok. Keressétek meg a részletet, majd állítsátok párba a korszakot az arra jellemző eseménnyel! 4 pont

	aranykor	ezüstkor	rézkor	vaskor
Az emberek gazdagságra vágnak.	☐	☐	☐	☒
Juppiter lett az új uralkodó.	☐	☒	☐	☐
Hajó még nem szállt tengerre.	☒	☐	☐	☐
Harcolnak ugyan, de nem gonoszak a halandók.	☐	☐	☒	☐

82. Ovidius leírásában gabonát először az ezüst nemzedék korában vetettek. Írjátok be (nagybetűvel, toldalék nélkül) annak az istennőnek a nevét, akinek a magvai a föld barázdáiba kerültek! 1 pont

Ceres

83. Ha Hésziodosz leírásában is szerepelne, milyen néven jelenne meg ugyanő? 1 pont

Déméter

84. Ez az edény a gabonatermesztés elterjedéséhez kapcsolódó mitikus történetet ábrázolja. Írjátok be azt a számot (pont nélkül), amely a fentebb megnevezett mitikus alakot jelöli!

1 pont

3

85. Ha a jelenet teljes volna, min ülne a 2. számmal jelölt alak?

1 pont

- az eleusziszi szárnyas tripuszon
- egy szárnyakkal díszített trónszéken
- egy szárnyas kocsin

86. A vázakepen családtagokat is láttok, akiknek elválása és újratalálkozása ad magyarázatot az évszakok váltakozására. Egy görög szerző elbeszélése szerint egyikük Eleusziszba látogatott, ahol a palota asszonyai közül egy lambé nevű banyának sikerült őt mosolyra fakasztania. Ez a történet egy hagyományra ad magyarázatot. Mivel kapcsolatos ez a hagyomány? 1 pont

- Egy ottani szikla erről kapta a „nem nevető” melléknevet.
- Emiatt szoktak a Theszmophoria-ünnepen tréfálkozni az asszonyok.
- Eleusziszból ered a szólás: a legjobb orvosság a nevetés.

87. Válasszátok ki azt a **HÁROM** állítást, amely az előző kérdés helyes válaszára vonatkozik! 3 pont

- Szerepel a hippokratészi esküben.
- Arisztophanész írt komédiát róla.
- Kizárólag nők vehettek részt rajta.
- Egy kút mellett van.
- Hérodotosz szerint egyiptomi eredetű, Danaosz lányai révén lett ismert Hellaszban.
- Ezt görgeti Sziszüphosz véget nem érő munkával.

Osztály, vigyázz!

A következő kérdéssor híres ókori személyek nevelkedéséhez és tanulmányaihoz kapcsolódik, a dolgozat azonban nem egyszerű: a diákok nevét nem áruljuk el!

Válaszoljatok az alábbi részlethez kapcsolódó kérdésekre!

„Arra a következtetésre jutottam, hogy az ember minden más élőlényen könnyebben uralkodhat, mint az embereken. De amikor eszembe jutott ..., aki nagyon sok embert, nagyon sok államot, nagyon sok népet kényszerített engedelmessegre, meg kellett változtatnom véleményemet: nem lehetetlen, és nem is nehéz uralkodni az embereken, csak érteni kell hozzá.”

88. Kinek a véleményét olvashatjátok a fentebbi részletben?

1 pont

- aki megörökítette emlékeit Szókratészról
- aki megírta a görög-perzsa háború történetét
- aki harcolt a peloponnészoszi háborúban

89. Ki jutott eszébe a fentebbi részlet szerzőjének?

1 pont

- Dareiosz apja
- Kambüszész apja
- Szókratész egyik tanítványa

90. E történelmi személy nevelkedésének története egy másik nagy uralkodót is 1 pont
szerfelett érdekelt, hiszen példaképének tekintette: felkereste például
paszargadai sírját is. Melyik állítás igaz erre a későbbi uralkodóra?

- Alexandriában született
- az Akhaimenida-ház alapítója
- egyik nevelője Arisztotelész volt

91. Kivel állítja párba ezt a későbbi uralkodót a *Párhuzamos életrajzok* szerzője? 1 pont

- Caius Mariusszal
- Sullával
- Iulius Caesarral

Ugyancsak a *Párhuzamos életrajzok*ban olvashatjátok a következő részletet.
„az a fajta tehetség volt, aki – miként ... is megkívánta a
tudományok és bölcsélet művelőitől – mindenfajta tudást szeretett, nem vetette
meg az irodalomnak és műveltségnek egyetlen ágát sem. Különösképpen lelkesedett
a költészetért; mai napig is fennmaradt egy tetrameterben írt rövid *Pontius
Glaucus* című gyermekkori költeménye. Idővel fokozottabban foglalkozott
a költői mesterséggel, úgyhogy a rómaiak nemcsak a szónokok, hanem a költők
között is a legjobbnak tartották.”

92. Kiről szól a részlet?

1 pont

- a Georgica szerzőjéről
- a Catilina-összeesküvés leleplezőjéről
- az első római császárról

93. Olvasható-e ma a részletben említett költemény?

1 pont

- igen
- nem

94. Írjátok be a "..."-vel jelölt helyen szereplő nevet!

1 pont

Platón

95. Ki élt a legkorábban? Tegyétek időrendbe a szakaszban szereplő személyeket!

5 pont

1. 2. 3. 4. 5.

Az E/1.-ben fogalmazott részlet szerzője.

Az E/3.-ben fogalmazott részlet szerzője.

III. Alexandrosz példaképe.

A Pontius Glaucus szerzője.

Aki Delphoiba küldte az E/1.-ben fogalmazott részlet szerzőjét.

BEKÜLDÉS

Biztosan elkészültetek és bekülditek a megoldást?

Ezt a tartalmat nem a Google hozta létre, és nem is hagyta azt jóvá.

Google Űrlapok